

THE GENERAL EPISTLES—f³⁵ variants

Wilbur N. Pickering, ThM PhD

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following twenty-four representative MSS—18, 35, 141, 149, 201, 204, 328, 386, 432, 604, 928, 1248, 1249, 1503, 1548, 1637, 1855, 1876, 1892, 1897, 2303 (only in James), 2466, 2587 and 2723.¹ The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. For example, the most serious split in James, at 2:14, has ten MSS with the variant, and one illegible; since 24 were collated, that leaves the other thirteen with the main reading. (For a ranking of the several MSS, see my paper, “Adjudicating Family Splits“.)

ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1.1 Ιακωβος, Θεου και Κυριου Ιησου Χριστου δουλός, ταις δωδεκα² φυλαις ταις εν τη Διασπορα: χαιρειν.

1.2 Πασαν χαραν ήγησασθε, αδελφοι μου, όταν πειρασμοις³ περιπεσητε ποικιλοις, 3 γινωσκοντες ότι το⁴ δοκιμιον ύμων της πιστεως κατεργαζεται ύπομοινη. 4 Ή δε ύπομοινη εργον τελειον εχετω, ίνα ητε τελειοι και όλοκληροι, εν μηδενι λειπομενοι.

5 Ει δε τις ύμων λειπεται σοφιας, αιτειτω παρα του διδοντος Θεου πασιν άπλως και ουκ ονειδιζοντος, και δοθησεται αυτω. 6 Αιτειτω δε εν πιστει, μηδεν διακρινομενος, ό γαρ διακρινομενος εοικεν κλυδωνι⁵ θαλασσης ανεμιζομενω και ριπιζομενω. 7 Μη γαρ οισεσθω ό ανθρωπος εκεινος ότι ληψεται⁶ τι παρα του⁷ Κυριου, 8 ανηρ διψυχος ακαταστατος εν πασαις ταις όδοις αυτου.

9 Καυχασθω δε ό αδελφος ό ταπεινος εν τω ύψει αυτου, 10 ό δε πλουσιος εν τη ταπεινωσει αυτου, ότι ώς ανθος χορτου παρελευσεται. 11 Ανετειλεν γαρ ό ήλιος συν τω καυσωνι και εξηρανεν τον χορτον, και το ανθος αυτου εξεπεσεν, και ή ευπρεπεια του προσωπου αυτου απωλετο. Ούτως και ό πλουσιος εν ταις πορειαις αυτου μαρανθησεται.

12 Μακαριος ανηρ⁸ ός ύπομενει πειρασμον, ότι δοκιμος γενομενος ληψεται τον στεφανιον της ζωης όν επηγγειλατο ό Κυριος τοις αγαπωσιν αυτον. 13 Μηδεις πειραζομενος λεγετω ότι “Απο Θεου πειραζομαι”, ό γαρ Θεος απειραστος εστιν κακων, πειραζει δε αυτος ουδενα. 14 Έκαστος δε πειραζεται ύπο της ιδιας επιθυμιας εξελκομενος και δελεαζομενος. 15 Ειτα ή επιθυμια συλλαβουσα τικτει άμαρτιαν, ή δε άμαρτια αποτελεσθεισα αποκυει⁹ θανατον.

16 Μη πλανασθε,¹⁰ αδελφοι μου αγαπητοι. 17 Πασα δοσις αγαθη και παν δωρημα τελειον ανωθεν εστιν, καταβαινον απο του Πατρος των φωτων, παρ' ώ ουκ ενι παραλλαγη ή τροπης αποσκιασμα. 18 Βουληθεις απεκυησεν ήμας λογω αληθειας, εις το ειναι ήμας¹¹ απαρχην τινα των αυτου κτισματων.

¹ I have excluded MS 664 from this apparatus to reduce the clutter—it is so sloppy, 82 singular readings, and so late, XV, that it can tell us very little about the transmissional history of the family. (However, its statistics are included in the paper, “Adjudicating Family Splits“.)

² δωδεκα || δωδωκα 1892

³ πειρασμοις || πειρασμεις 1248

⁴ το || --- 149

⁵ κλυδωνι || κλυδονι 201

⁶ ληψεται || λειψεται 149

⁷ του || --- [15%] 1876

⁸ ανηρ || ανδς 1503

⁹ αποκυει || κυει 386,2466

¹⁰ πλανασθε || πλανασθαι 1897

¹¹ λογω αληθειας εις το ειναι ημας || --- 1248 (clear case of homoioteleuton)

19 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐστὼ πᾶς ἀνθρώπος ταχύς εἰς τὸ ἀκούσαι, βραδύς εἰς τὸ λαλήσαι, βραδύς εἰς ὀργήν, 20 ὀργή γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται.

21 Διὸ ἀποθήμενοι πᾶσαν ῥύπαριαν καὶ περισσεῖαν κακίας, ἐν πραυτητί δεξασθε¹ τὸν ἐμφυτὸν λόγον τὸν δυναμὸν σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 22 Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου² καὶ μὴ³ μόνον ἀκροαταί, παραλογιζόμενοι ἑαυτοὺς. 23 Ὅτι εἰ τις ἀκροατῆς νόμου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητῆς, οὗτος εἰκὲν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενεσεως αὐτοῦ ἐν ἐσοπτρῷ, 24 κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν καὶ εὐθεὺς ἐπέλαθετο⁴ ὁποῖος ἦν. 25 Ὁ δὲ παρακυψάς εἰς νόμον τελειὸν τὸν⁵ τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμεινάς, οὗτος οὐκ ἀκροατῆς ἐπιλησμονῆς γενομένος ἀλλὰ ποιητῆς ἐργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἐστί.

26 Εἰ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλίναγωγῶν γλώσσαν αὐτοῦ ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου ματαῖος ἢ θρησκεία. 27 Θρησκεία καθάρα καὶ ἀμικτός παρα Θεῷ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν: ἐπισκεπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἀσπίλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπο τοῦ κόσμου.

2.1 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἐχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. 2 Ἐὰν γὰρ εἰσελθῆ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτυλῖος ἐν ἐσθητί λαμπρᾷ, εἰσελθῆ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥύπαρᾳ ἐσθητί, 3 καὶ ἐπιβλεψήτε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν λαμπρὰν ἐσθητὰ καὶ εἰπήτε αὐτῷ, “Σὺ καθοὺ ὡδὲ⁶ καλῶς,” καὶ τῷ πτωχῷ εἰπήτε, “Σὺ στηθὶ ἐκεῖ” ἢ “Καθοὺ ὡδὲ ὑπὸ τὸ ὑποπόδιον μου,” 4 οὐ διεκριθῆτε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγενεσθε⁷ κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν?

5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονομοὺς τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν? 6 Ὑμεῖς δὲ ἠτιμασατέ⁸ τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια? 7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικλήθειν ἐφ' ὑμᾶς? 8 Εἰ μὲντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν Γραφήν, “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν,”⁹ καλῶς ποιεῖτε. 9 Εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρτιὰν ἐργάζεσθε, ἐλεγχομένοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. 10 Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει,¹⁰ πταισεί δὲ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἐνοχός. 11 Ὁ γὰρ εἰπὼν, “Μὴ μοιχεύσης,” εἶπεν καὶ, “Μὴ φονεύσης”. Εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,¹¹ φονεύσεις¹² δὲ, γέγονας παραβάτης νόμου.

12 Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε¹³ ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρινεσθαι. 13 Ἡ γὰρ κρίσις ἀνηλεὸς¹⁴ τῷ μὴ ποιήσαντι ἐλεός. Κατακαυχᾶται ἐλεῶν¹⁵ κρίσεως.

2.14 Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, εἰ ἐν πίστιν λέγη τις ἐχειν, ἐργα δὲ μὴ ἐχει?¹⁶ Μὴ δυνατὰ ἢ πιστὶς σῶσαι αὐτὸν? 15 Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπαρχῶσιν καὶ λειπομένοι ὡσιν τῆς ἐφημεροῦ τροφῆς, 16 εἰπή¹⁷ δὲ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, “Ὑπαγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ

¹ δεξασθε || δεξασθαι 149 (corrected)

² λόγου || νόμου [6%] 328

³ μὴ || --- 328

⁴ ἐπέλαθετο || ἀπελαθετο 149

⁵ τὸν || --- 432

⁶ ὡδὲ 201,432,1548,1892,1897,2303,2466

⁷ ἐγενεσθε || ἐγενεσθαι 1249

⁸ ἠτιμασατε || ἠτιμασατε 1876 || ἠτιμασατε [5%] 149,201,328 (1892—corrected)

⁹ σεαυτὸν || εαυτὸν [50%] 35 (corrected)

¹⁰ τηρήσει || τηρήση [1.5%] 1892

¹¹ μοιχεύσεις || μοιχεύσης [4%] 1876

¹² I believe ECM has misrepresented MS 18 here.

¹³ ποιεῖτε || ποιήτε 1548

¹⁴ ἀνηλεὸς || ἀνιλεός 2303 || ἀνιλεώς [50%] 432,604 (ECM misrepresents both 18 and 35 here—clearly so.)

¹⁵ ἐλεῶν || ἐλεός [20%] 328,432,604,928,1249,1548,1897,2587

¹⁶ ἐχει || ἐχη [47%] 141,328,386,604,928,1249,1548,1855,1876,2587 (MS 2303 illegible)

¹⁷ εἰπή || εἰποι 432

χορταζέσθε”, μη δώτε δε αυτοίς τα επιτηδεια¹ του σώματος, τί το όφελος? 17 Ούτως και ἡ πίστις, εἰ μὴ ἐργα ἐχῆ, νεκρά ἐστίν καθ’ ἑαυτήν. 18 (Ἄλλ’ ἐρεῖ τις, “Σὺ πίστιν ἐχεις, καγὼ ἐργα ἐχῶ.² Δείξον μοι τὴν πίστιν³ σου ἐκ τῶν ἐργῶν σου, καγὼ δεῖξω σοὶ ἐκ τῶν ἐργῶν μου τὴν πίστιν μου.”) 19 Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἰς ἐστίν. Καλῶς ποιεῖς. Καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν—καὶ φρισσουσιν!) 20 Θέλεις δε γινῶναι, ὡ⁴ ἀνθρώπε κενε, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἐργῶν νεκρά ἐστίν?

21 Ἀβραάμ⁵ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἐργῶν ἐδικαιώθη ἀνενεγκας⁶ Ἰσαάκ⁷ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον? 22 Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνηργεῖ τοὺς ἐργοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἐργῶν ἡ πίστις ἐτελειώθη. 23 Καὶ ἐπληρώθη ἡ Γραφή ἡ λεγουσα, “Ἐπίστευσεν δε Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”. Καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. 24 Ὅρατε τοίνυν ὅτι ἐξ ἐργῶν δικαιοῦται⁸ ἀνθρώπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25 Ὅμοιος δε⁹ καὶ Ῥααβ ἡ πορνή οὐκ ἐξ ἐργῶν ἐδικαιώθη ὑποδεξάμενη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἕτερα ὄδω ἐκβαλουσα? 26 Ὡς περ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἐργῶν νεκρά ἐστίν.

3.1 Μη πολλοὶ διδασκαλοὶ γινέσθε, ἀδελφοὶ μου, εἰδοτεὶς ὅτι μείζον κρῖμα ληψόμεθα.

2 Πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. Εἰ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τελείος ἀνήρ, δυναμένος χαλιναγωγεῖν καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 Ἴδε, τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα βαλλόμεν πρὸς τὸ πειθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγομέν. 4 Ἴδου καὶ τὰ πλοῖα, τῆλικαυτὰ ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνεμῶν σκληρῶν¹⁰ ἐλαυνομένα, μεταγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδάλιου¹¹ ὅπου ἀν ἡ ὄρμη¹² τοῦ ἰθύνοντος βουλήται.¹³ 5 Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν καὶ μεγαλαυχῆι.

Ἴδου, ὀλίγον πυρ ἡλικὴν ὕλην ἀναπτει! 6 Καὶ ἡ γλῶσσα πυρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. Οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς Γεεῖνης.¹⁴ 7 Πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἔρπετων τε καὶ ἐναλίων, δαμάζεται καὶ δεδαμᾶσται τῆ φύσει¹⁵ τῆ ἀνθρωπίνῃ. 8 Τὴν δε γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι. Ἀκατασχετὸν κακὸν, μεστὴ τοῦ θανάτηφορου. 9 Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρωμέθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ’ ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας. 10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατὰρα. Οὐ χρῆ, ἀδελφοὶ¹⁶ μου, ταῦτα οὕτως γινέσθαι. 11 Μῆτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπης¹⁷ βρῦει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν?¹⁸ 12 Μῆ δύναται, ἀδελφοὶ¹⁹ μου, συκὴ ἐλαιας ποιῆσαι ἢ ἀμπέλους συκά? Οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἄλυκον καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

¹ επιτηδεια || επιτιδία 1892

² ἐχῶ || --- [2%] 204

³ ἐχεις καγὼ ἐργα ἐχῶ δείξον μοι τὴν πίστιν || --- 1248 (clear case of homoioteleuton)

⁴ ὡ || ὦ 2303

⁵ ἀβραάμ || ἀβρααμ [50%] 149

⁶ ἀνενεγκας || ἀνενεγκος 2303

⁷ ἰσαακ || --- 141

⁸ δικαιοῦται || δικαιοῦτε 1876

⁹ δε || --- 1637

¹⁰ ἀνεμῶν σκληρῶν || ~ 21 [56%] 432,604

¹¹ πηδάλιου || πηδηλίου 328

¹² ὄρμη || ὀρμη 201

¹³ βουλήται || βουλεται [10%] 1248

¹⁴ γεεῖνης || γεεινης 149

¹⁵ φύσει || φύση 1548

¹⁶ ἀδελφοὶ || ἀδελφῆ 1897

¹⁷ ὀπης || ὀπης 1548

¹⁸ ECM misrepresents MS 35 here.

¹⁹ ἀδελφοὶ || ἀδελφῆ 1897

3.13 Τίς σοφος και επιστημων εν υμιν? Δειξατω εκ της καλης αναστροφης τα εργα αυτου εν πραυτητι σοφιας. 14 Ει δε ζηλον πικρον εχετε και εριθειαν εν τη καρδια υμων, μη κατακαυχασθε¹ και ψευδεσθε κατα της αληθειας. 15 Ουκ εστιν αυτη η σοφια ανωθεν κατερχομενη, αλλ' επιγειος, ψυχικη, δαιμονιωδης. 16 'Οπου γαρ ζηλος και εριθεια, εκει ακαταστασια και παν φαυλον πραγμα. 17 'Η δε Ανωθεν σοφια πρωτον μεν αγνη εστιν, επειτα ειρηνικη, επιεικης, ευπειθης, μεστη ελεους και καρπων αγαθων, αδιακριτος και ανυποκριτος. 18 Καρπος δε δικαιοσυνης εν ειρηνη σπειρεται τοις ποιουσιν ειρηνην.

4.1 Ποθεν πολεμοι και μαχαι εν υμιν? Ουκ εντευθεν, εκ των ηδονων υμων² των στρατευομενων εν τοις μελεσιν υμων? 2 Επιθυμειτε και ουκ εχετε; φονευετε και ζηλουτε και ου δυνασθε επιτυχειν. Μαχεσθε και πολεμειτε. Ουκ εχετε δια το μη αιτεισθαι υμας. 3 Αιτειτε και ου λαμβανετε διοτι κακως αιτεισθε, ινα εν ταις ηδοναις υμων δαπανησητε. 4 Μοιχοι και μοιχαλιδες! Ουκ οιδατε οτι η φιλια του κοσμου εχθρα του Θεου εστιν? "Ος αν ουν³ βουληθη φιλος ειναι του κοσμου, εχθρος του Θεου καθισταται. 5 'Η δοκειτε οτι κενως η Γραφη λεγει, προς φθονον επιποθει το Πνευμα ο καταωκησεν εν ημιν? 6 Μειζονα δε διδωσιν χαριν. Διο λεγει, "'Ο Θεος⁴ υπερηφανοις αντιτασσεται, ταπεινοις δε διδωσιν χαριν".

7 Υποταγητε ουν τω Θεω, αντιστητε τω διαβολου και φυεζεται αφ' υμων.⁵ 8 Εγγισατε τω Θεω και εγγιει υμιν. Καθαρισατε χειρας, αμαρτωλοι, και αγνισατε καρδιας, διψυχοι. 9 Ταλαιπωρησατε και πειθησατε και κλαυσατε! 'Ο γελως υμων εις πειθος μεταστραφητω και η χαρα εις κατηφειαν. 10 Ταπεινωθητε ενωπιον του⁶ Κυριου και υψωσει υμας.

11 Μη καταλαλειτε αλληλων, αδελφοι. 'Ο γαρ καταλαλων αδελφου και κρινων τον αδελφον αυτου καταλαλει νομου και κρινει νομον. Ει δε νομον κρινεις, ουκ ει ποιητης νομου αλλα κριτης. 12 Εις εστιν ο Νομοθετης και Κριτης,⁷ ο δυναμενος σωσαι και απολεσαι. Συ δε⁸ τίς ει ος κρινεις τον ετερον?

13 Αγε νυν, οι λεγοντες, "Σημερον και αυριον πορευσωμεθα εις τηνδε την πολιν και ποιησωμεν⁹ εκει ενιαυτον ενα και εμπορευσωμεθα και κερδησωμεν"—14 οιτινες ουκ επιστασθε το της αυριον. Ποια γαρ η ζωη ημων?¹⁰ Ατμις γαρ εστιν η προς ολιγον φαινομενη, επειτα¹¹ αφανιζομενη. 15 Αντι του λεγειν υμας: "Εαν ο Κυριος θεληση,¹² και ζησωμεν και ποιησωμεν τουτο η εκεινο". 16 Νυν δε καυχασθε εν ταις αλαζονειαις¹³ υμων. Πασα καυχησις τοιαυτη ποιηρα εστιν. 17 Ειδοτι ουν καλον ποιειν¹⁴ και μη ποιουντι, αμαρτια αυτω εστιν.

5.1 Αγε νυν, οι πλουσιοι, κλαυσατε ολολυζοντες¹⁵ επι ταις ταλαιπωριαις υμων ταις επερχομεναις! 2 'Ο πλουτος υμων σεσηπεν¹⁶ και τα ιματια υμων σητοβρωτα γεγονεν. 3 'Ο

¹ κατακαυχασθε || καυχασθε 35 (corrected)

² υμων || ημων 1248 (corrected)

³ ουν || --- [42%] 1876 (1892—corrected) || ~ ουν αν 2303

⁴ ο θεος || κυριος [6%] 432,604

⁵ υμων || ημων 1248

⁶ του || --- 35 (corrected)

⁷ εις εστιν ο νομοθετης και κριτης || --- 432 (clear case of homoioteleuton)

⁸ δε || --- [6%] 149,201

⁹ ποιησωμεν || ποιησομεν [11%] 149

¹⁰ ημων || υμων [74%] 432,604 (1248—corrected)

¹¹ επειτα || επιτα 1876

¹² θεληση || θελησει [12%] 1876

¹³ αλαζονειαις || αλαζοναις 149

¹⁴ καλον ποιειν || ~ 21 1892

¹⁵ ολολυζοντες || ολόλυζοντες 201,1248

¹⁶ σεσηπεν || σεπησε 149

χρυσος ὑμων και ὁ ἀργυρος κατιωται, και ὁ ἰος αυτων εις μαρτυριον ὑμιν εσται και φαγεται¹ τας σαρκας ὑμων ὡς πυρ—εθησαυρισατε εν² εσχαταις ἡμεραις. 4 Ἴδου, ὁ μισθος των εργατων των³ ἀμησαντων τας χωρας ὑμων, ὁ ἀπεστερημενος ἀφ' ὑμων, κραζει, και⁴ αἱ βοαι των θερισαντων εις τα ὠτα Κυριου Σαβαωθ εισεληλυθασιν. 5 Ἐτρυφησατε επι της γης και εσπαταλησατε, εθρεψατε τας καρδιας ὑμων ὡς εν ἡμερα σφαγης. 6 Κατεδικασατε, εφονευσατε τον δικαιον. Ουκ ἀντιτασεται ὑμιν.

7 Μακροθυμησατε ουν, ἀδελφοι, ἕως της παρουσιας του Κυριου.⁵ Ἴδου, ὁ γεωργος εκδεχεται τον⁶ τιμιον καρπον της γης, μακροθυμων επ' αυτον ἕως αν λαβη ὑετον πρωιμον και οψιμον. 8 Μακροθυμησατε και ὑμεις. Στηριξατε τας καρδιας ὑμων, ὅτι ἡ παρουσια του Κυριου ηγγικεν. 9 Μη στευναζετε κατ' ἀλληλων, ἀδελφοι, ἵνα μη κριθητε. Ἴδου, ὁ Κριτης προ των θυρων ἔστηκεν. 10 Ὑποδειγμα λαβετε, ἀδελφοι, της κακοπαθειας και της μακροθυμιας τους προφητας οἱ ελαλησαν εν τω ονοματι Κυριου. 11 Ἴδου, μακαριζομεν τους ὑπομενοντας. Την ὑπομοινην Ἰωβ ηκουσατε, και το τέλος Κυριου ειδατε, ὅτι πολυσπλαγχνος⁷ εστιν και οικτιρμων.

12 Προ παντων δε, ἀδελφοι μου, μη ομνυετε, μητε τον ουρανον μητε την γην μητε αλλον τινα ὄρκον. Ἦτω δε ὑμων το Ναι ναι και το Ου ου, ἵνα μη εις ὑποκρισιν πεσητε.

13 Κακοπαθει⁸ τις εν ὑμιν? Προσευχεσθω. Ευθυμει τις? Ψαλλετω. 14 Ασθενει τις εν ὑμιν? Προσκαλεσασθω τους πρεσβυτερους της εκκλησιας, και προσευξασθωσαν επ' αυτον, αλειψαντες⁹ αυτον ελαιω εν τω ονοματι του¹⁰ Κυριου. 15 Και ἡ ευχη της πιστεως σωσει τον καμνοντα, και εγερει¹¹ αυτον ὁ Κυριος. Καν ἁμαρτιας ἡ πεποιηκως αφεθησεται αυτω. 16 Εξομολογεισθε ἀλληλοις τα παραπτωματα και ευχεσθε ὑπερ ἀλληλων, ὅπως ιαθητε. Πολυ ισχυει δεησις δικαιου ενεργουμεινη. 17 Ἡλιας ἀνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθης ἡμιν, και προσευχη προσηξατο του μη βρεξαι, και ουκ εβρεξεν επι της γης ενιαυτους τρεις και μηνας ἕξ. 18 Και παλιν προσηξατο και ὁ ουρανος ὑετον εδωκεν και ἡ γη εβλαστησεν τον καρπον αυτης.

19 Ἀδελφοι, εαν τις εν ὑμιν πλαινηθη απο της ἀληθειας και επιστρεψη¹² τις αυτον, 20 γινωσκετω ὅτι¹³ ὁ επιστρεψας ἁμαρτωλον εκ πλαινης ὁδου αυτου σωσει ψυχην εκ θανατου και καλυψει πληθος ἁμαρτιων.

ΠΕΤΡΟΥ Α

1.1 Πέτρος, ἀποστολος¹⁴ Ἰησου Χριστου, εκλεκτοις παρεπιδημοις διασπορας Ποντου, Γαλατιας, Καπαδοκιας, Ασιας και Βιθυνιας, 2 κατα προγνωσιν Θεου Πατρος, εν ἁγιασμω Πνευματος, εις ὑπακοην και ῥαντισμον αἵματος Ἰησου Χριστου: Χαρὶς ὑμιν και ειρηνη πληθυνθειη.

¹ φαγεται || καταφαγεται 1637,1892 || φαγετε 2466

² εν || 1 ταις 432

³ των || --- 149

⁴ και || --- 149,201

⁵ κυριου || χριστου [2%] 149,201

⁶ τον || το 1248

⁷ πολυσπλαγχνος || πολυευσπλαγχνος [35%] 328

⁸ κακοπαθει || κακοπαθη 1855

⁹ αλειψαντες || ἀλειψαντες 1892

¹⁰ του || --- [8%] 328,1876,1897

¹¹ ECM misrepresents MS 35 here.

¹² επιστρεψη || επιστρεψει [2%] 149,201,1248

¹³ οτι || --- 141

¹⁴ ἀποστολος || ἀπολος 1637

1.3 Ευλογητος ὁ Θεος και Πατηρ του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ὁ κατα¹ το πολυ ελεος αυτου αναγεννησας ἡμας εις ελπιδα ζωσαν δι' αναστασεως Ιησου Χριστου εκ νεκρων, 4 εις κληρονομιαν αφθαρτον και αμιαντον και αμαραντον, τετηρημενην εν ουρανοις εις ὑμας, 5 τους εν δυναμει Θεου φρουρουμενους δια πιστεως εις σωτηριαν ἑτοιμην αποκαλυφθηται εν καιρω εσχατω.

6 Εν ὧ αγαλλιασθε, ολιγον αρτι, ει δεον εστιν, λυπηθεντες² εν ποικιλοις πειρασμοις, 7 ἵνα το δοκιμιον ὑμων της πιστεως (πολυ τιμιωτερον χρυσιου του απολλυμενου, δια πυρος δε δοκιμαζομενου) εὔρεθη εις επαυνον και δοξαν και τιμην εν αποκαλυψει Ιησου Χριστου 8—ὄν ουκ ειδοτες αγαπατε, εις ὃν (αρτι μη ὄρωντες) πιστευοντες δε αγαλλιασθε χαρα ανεκκλαλητω και δεδοξασμενη, 9 κοιμιζομενοι το τελος της πιστεως ὑμων, σωτηριαν ψυχων.

10 Περι ἧς σωτηριας εξεζητησαν και εξηρευνησαν προφηται οἱ περι της εις ὑμας χαριτος προφητευσαντες, 11 ερευνησαντες εις τινα ἢ ποιον καιρον εδηλου το εν αυτοις Πνευμα Χριστου προμαρτυρομενον τα εις Χριστον παθηματα και τας μετα ταυτα δοξας· 12 οἷς απεκαλυφθη³ ὅτι ουχ ἑαυτοις ὑμιν⁴ δε διηκουουν αυτα, ἀ νυν ανηγγελη ὑμιν δια των ευαγγελισαμενων ὑμας εν Πνευματι Ἁγιῳ αποσταλεντι απ' ουρανου, εις ἃ επιθυμουσιν αγγελιοι παρακυψαι.

13 Διο αναζωσαμενοι τας οσφυας της διανοιας ὑμων, νηφοντες, τελειως ελπισατε επι την φερομενην ὑμιν χαριν εν αποκαλυψει Ιησου Χριστου 14—ὡς τεκνα ὑπακοης, μη συσηματιζομενοι⁵ ταις προτερον εν τη αγνοια⁶ ὑμων επιθυμιας, 15 αλλα κατα τον καλεσαντα ὑμας ἅγιον και αυτοι ἅγιοι εν παση αναστροφη γενηθητε, 16 διοτι γεγραπται, “Ἁγιοι γινεσθε, ὅτι εγω ἅγιος εμι”. 17 Και ει⁷ Πατερα επικαλεισθε τον απροσωποληπτως κρινοντα κατα το⁸ ἑκαστου εργον, εν φοβῳ τον της παροικιας ὑμων χρονον αναστραφητε, 18 ειδοτες ὅτι ου φθαρτοις (αργυριῳ ἢ χρυσιῳ) ελυτρωθητε εκ της ματαιας ὑμων αναστροφης πατροπαραδοτου, 19 αλλα τιμιῳ αἵματι ὡς αμμου αμωμου και⁹ ασπιλου Χριστου, 20 προεγνωσμενου μεν¹⁰ προ καταβολης κοσμου, φανερωθεντος δε επ' εσχατων των χρονων δι' ὑμας, 21 τους δι' αυτου πιστευοντας εις Θεον, τον εγειραντα αυτον εκ νεκρων και δοξαν αυτω δοντα, ὡστε την πιστιν ὑμων και ελπιδα ειναι¹¹ εις Θεον.

22 Τας ψυχας ὑμων ἡγνικότες εν τη ὑπακοη της αληθειας δια Πνευματος εις φιλαδελφιαν ανυποκριτον, εκ καθαρης καρδιας αλληλους αγαπησατε εκτενωσ, 23 αναγεγεννημενοι¹² ουκ εκ σπορας φθαρτης αλλ¹³ αφθαρτου, δια λογου ζωτος Θεου και μενοντος εις τον αιωνα. 24 Διοτι: “Πασα σαρξ ὡς χορτος, και πασα δοξα ανθρωπου ὡς ανθος χορτου. Εξηρανθη ὁ¹⁴ χορτος, και το ανθος αυτου εξεπεσεν, το δε ῥημα Κυριου μενει εις τον αιωνα.” 25 Τουτο δε εστιν το ῥημα το ευαγγελισθεν εις ὑμας.

2.1 Αποθεμενοι ουν πασαν κακιαν—και παντα δολον και ὑποκρισεις και φθονους και πασας καταλαλιας—2 ὡς αρτιγεννητα¹⁵ βρεφη το λογικον αδολον γαλα επιποθησατε, ἵνα εν

¹ κατα || κατατα 1249

² λυπηθεντες || λυπηθεντας [23.5%] 328,1897

³ απεκαλυφθη || ουκ απελυφθη 2466

⁴ ὑμιν || ἡμιν [14%] 432,604

⁵ συσηματιζομενοι || σχηματιζομενοι 2466

⁶ αγνοια || ἄγνοια 1248

⁷ ει || οἱ 1876

⁸ το || τον 149 || του 432

⁹ αμωμου και || ~ 21 328

¹⁰ μεν || --- 1876

¹¹ ειναι || --- 35 (corrected)

¹² αναγεγεννημενοι || αναγεγεινημενοι 149,432,2466

¹³ αλλ || αλλα [60%] 149,201,432,604,1248,1503,1548,1637,1892

¹⁴ ο || ως [2%] 18,386

¹⁵ αρτιγεννητα || αρτιγενητα 149,201

αυτω αυξηθητε¹ εις σωτηριαν, 3 ειπερ εγευσασθε οτι χρηστος² ο Κυριος. 4 Προς ον προσερχομενοι, λιθον ζωντα—υπο ανθρωπων μεν αποδεδοκιμασμενοι παρα δε Θεω εκλεκτον,³ εντιμον—5 και αυτοι ως λιθοι ζωντες οικοδομεισθε⁴ οικος πνευματικος, ιερατευμα αγιον, ανευγκαι πνευματικας θυσιας ευπροσδεκτους τω Θεω δια Ιησου Χριστου.

6 Διοτι περιεχει η Γραφη: “Ιδου,⁵ τιθημι εν Σιων λιθον ακρογωνιαιον,⁶ εκλεκτον, εντιμον, και ο πιστευων επ’ αυτω ου μη καταισχυνηθη.” 7 “Υμιν ουν η τιμη τοις πιστευουσιν, απειθουσιν δε, “λιθον ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες, ουτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας” 8 και “λιθος προσκομματος⁷ και πετρα σκανδαλου”· οἱ προσκοπτουσιν τω λογω απειθουντες, εις ο και ετεθησαν.

9 “Υμεις δε γενος εκλεκτον, βασιλειον ιερατευμα, εθνος αγιον, λαος εις περιποιησιν, οπως τας αρετας εξαγγελητε⁸ του εκ σκοτους υμας καλεσαντος εις το θαυμαστον αυτου φως· 10 οἱ ποτε ου λαος νυν δε λαος Θεου, οἱ ουκ ηληθμενοι νυν δε ελεθηεντες.⁹

2.11 Αγαπητοι, παρακαλω ως παροικους και παρεπιδημους απεχεσθαι¹⁰ των σαρκικων επιθυμιων, αιτινες στρατευονται κατα της ψυχης, 12 την αναστροφην υμων εχοντες¹¹ καλην εν τοις εθνεσιν, ινα, εν ω καταλαλουσιν¹² υμων ως κακοποιων, εκ των καλων εργων εποπτευσαντες δοξασωσιν τον Θεον εν ημερα επισκοπης.

13 “Υποταγητε ουν παση ανθρωπινη κτισει δια τον Κυριον· ειτε βασιλει ως υπερεχοντι, 14 ειτε ηγεμοσιν ως δι’ αυτου πεμπομενοις εις εκδικησιν μεν κακοποιων, επαινον δε αγαθοποιων. 15 “Οτι ουτως εστιν το θελημα του Θεου, αγαθοποιουντας φιμουν την των αφρωνων ανθρωπων αγνωσιαν· 16 ως ελευθεροι, και μη ως¹³ επικαλυμμα εχοντες της κακιας την ελευθεριαν, αλλ’ ως δουλοι Θεου. 17 Παντας τιμησατε· την αδελφοτητα αγαπησατε· τον Θεον φοβεισθε· τον βασιλεα τιματε.

18 Οἱ οικεται, υποτασσομενοι εν παντι φοβω τοις δεσποταις, ου μονον τοις αγαθοις και επιεικεσιν αλλα και τοις σκολιοις. 19 “Τουτο γαρ χαρις ει δια συνειδησιν Θεου υποφερει τις λυπας, πασχων αδικως. 20 Ποιον γαρ κλεος ει αμαρτανοντες και κολαφιζομενοι υπομενειτε? Αλλ’ ει αγαθοποιουντες και πασχοντες υπομενειτε, τουτο χαρις παρα τω Θεω.

21 Εις τουτο γαρ και εκληθητε, οτι και Χριστος επαθεν υπερ ημων, υμιν υπολιμπανων υπογραμμων ινα επακολουθησητε τοις ιχνεσιν αυτου, 22 ος αμαρτιαν ουκ εποιησεν, ουδε εὑρεθη δολος εν τω στοματι αυτου· 23 ος λαιδορομενος ουκ αντελοιδορει, πασχων ουκ ηπειλει παρεδιδου δε τω κρινοντι δικαιως· 24 ος τας αμαρτιας ημων αυτος ανημεγκεν εν τω σωματι αυτου επι το ξυλον, ινα ταις αμαρτιας απογενομενοι¹⁴ τη δικαιοσυνη ζησωμεν· οἱ τω μωλωπι αυτου ιαθητε. 25 Ητε γαρ ως προβατα πλανωμενα αλλ’ επεστραφητε¹⁵ νυν επι τον Ποιμενα και Επισκοπον των ψυχων ημων.¹⁶

¹ αυξηθητε || αξιωθητε 328

² χρηστος || χριστος [52%] 2466

³ εκλεκτον || εκλεκτων 1248 (corrected)

⁴ οικοδομεισθε || εποικοδομεισθε [25%] 432,604

⁵ ιδου || οιδου 432

⁶ ακρογωνιαιον || ακρογωνιαιων 1248 (corrected)

⁷ προσκομματος || προσκοματος [1%] 149,201

⁸ εξαγγελητε || εξαγγελητε 432 || εξαγγελητε 1892 || εξαγγελητε 604,1548 (1503,1637—corrected)

⁹ ελεθηεντες || ελεθηεντος 1248

¹⁰ απεχεσθαι || απεχεσθε [35%] 149,201,204,604,1248,1503,1548,1637

¹¹ εχοντες || εχοντας 928,1249,2587 || ~εχοντες υμων 141

¹² καταλαλουσιν || καταλαλωσιν [48%] 1892

¹³ ως || --- 432

¹⁴ απογενομενοι || απογεινομενοι 328 || απογενωμενοι 604 || απογεινωμενοι 432,928,1249,1548,1855,2587

¹⁵ επεστραφητε || επιστραφητε [20%] 18

¹⁶ ημων || υμων [50%] 1248

3.1 Όμοιως, αἱ γυναῖκες, ὑποτασσομεναι τοις ἰδιοῖς ἀνδρασιν, ἵνα και εἰ τινες¹ ἀπειθουσιν τῷ λόγῳ δια τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἀνευ λόγου κερδηθησονται² 2 (εποπτευσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἄγνην ἀναστροφήν ὑμῶν) 3 ὧν ἐστὼ οὐχ ὁ ἐξῶθεν ἐμπλοκῆς³ τριχῶν και περιθεσεως χρυσιῶν,⁴ ἢ ἐνδυσεως ἱματιῶν κοσμος, 4 ἀλλ' ὁ κρυπτος τῆς καρδίας ἀνθρώπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ του πραεος⁵ και ἡσυχίου πνευματος, ὅ ἐστιν ἐνωπιον του Θεου πολυτελες. 5 Οὕτως γὰρ ποτε και αἱ⁶ ἅγαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τον Θεον ἐκοσμουν ἑαυτας, ὑποτασσομεναι τοις ἰδιοῖς ἀνδρασιν, 6 ὡς Σαρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβρααμ,⁷ κυριον αὐτον καλουσα, ἧς ἐγενήθητε⁸ τέκνα ἀγαθοποιουσαι και μὴ φοβουμεναι μηδεμιαν πτοησιν.

7 Οἱ ἀνδρες ὁμοίως, συνοικουντες κατα γινωσιν ὡς ἀσθενεστερω σκευει τῷ γυναικειῳ,⁹ ἀπονεμοντες τιμὴν ὡς και συγκληρονομοι χαριτος ζωῆς, εἰς το μὴ ἐγκοπτεσθαι τας προσευχας ὑμῶν.

8 Το δε τέλος, παντες ὁμοφρονες, συμπαθεις, φιλαδελφοι, εὐσπλαγχνοι, φιλοφρονες, 9 μὴ ἀποδιδοντες κακον ἀντι κακου ἢ λοιδοριαν ἀντι λοιδορίας, τουναντιον δε εὐλογουντες, εἰδοτες ὅτι εἰς τουτο ἐκληθητε ἵνα εὐλογιαν κληρονομησητε.

10 “Ὁ γὰρ θελῶν ζῶν ἀγαπᾶν και ἡμερας ἰδεῖν ἀγαθας παυσάτω τὴν γλωσσᾶν αὐτου ἀπο κακου και χεῖλη αὐτου¹⁰ του μὴ λαλησαι δολον· 11 ἐκκλινατω ἀπο κακου και ποιησατω ἀγαθον· ζητησατω εἰρηνην και διωξάτω αὐτην. 12 Ὅτι ὀφθαλμοι Κυρίου ἐπὶ δικαίους και ὠτα αὐτου εἰς δεησιν αὐτων, προσωπον δε Κυρίου ἐπὶ ποιουντας κακα.”

13 Καὶ τις ὁ κακῶσων ὑμας ἐὰν του ἀγαθου μιμηται γενησθε? 14 Ἀλλ' εἰ και πασχοῖτε δια δικαιοσύνην, μακαριοι. Τον δε φόβον αὐτων¹¹ μὴ φοβηθητε μηδε ταραχθητε. 15 Κυριον δε τον Θεον ἀγιασατε ἐν ταις καρδιαῖς ὑμῶν, ἔτοιμοι δε¹² αἰ ἐπὶ ἀπολογιαν παντι τῷ αἰτουντι ὑμας λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ¹³ πρᾶυτητος και φόβου· 16 συνειδησιν ἐχοντες¹⁴ ἀγαθην, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλουσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καταισχυθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴ ἀγαθὴ ἐν Χριστῷ ἀναστροφή. 17 Κρειττον γὰρ ἀγαθοποιουντας, εἰ θελοῖ¹⁵ το θελημα του Θεου, πασχεῖν ἢ κακοποιουντας.¹⁶

18 Ὅτι και Χριστος ἀπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἐπαθεν, δικαίος ὑπὲρ ἀδικῶν, ἵνα ἡμας¹⁷ προσάγαγῃ τῷ Θεῷ· θανατωθεις μὲν σαρκὶ ζωοποιηθεις δε πνευματι· 19 ἐν ᾧ και τοις ἐν φυλακῇ¹⁸ πνευμασιν πορευθεις ἐκηρυξεν, 20 ἀπειθησασιν ποτε, ὅτε ἀπέξεδεχετο¹⁹ ἢ του Θεου²⁰ μακροθυμία ἐν ἡμεραις Νῶε, κατασκευαζομενης κιβωτου, εἰς ἣν ὀλιγαι, τουτ' ἐστιν οκτω, ψυχαι διεσωθησαν δι' ὕδατος· 21 ὁ ἀντιτυπον νυν και ἡμας σώζει βαπτισμα (ου σαρκος ἀποθεσις²¹ ῥυπου, ἀλλὰ συνειδησεως ἀγαθῆς ἐπερωτημα εἰς Θεον) δι' ἀναστασεως Ἰησου

¹ εἰ τινες || οἱ τινες [7%] 141,328

² κερδηθησονται || κερδηθησονται [1%] 328,432,604

³ ἐμπλοκῆς || ἐκπλοκῆς 141

⁴ χρυσιῶν || χρυσιου 1892

⁵ πραεος || πραεως [25%] 1249

⁶ αἱ || --- 432

⁷ ἀβρααμ || ἀβρααμ [50%] 149

⁸ ἐγενήθητε || ἐγενήθητε [35%] 604,1637,1876,2587 || ἐγενήθητα 2466 (apparently)

⁹ γυναικειῳ || γυναικιῳ 1548,1876

¹⁰ ἀπο κακου και χεῖλη αὐτου || --- 1876 (a clear case of homoioteleuton)

¹¹ αὐτων || αὐτον 1892

¹² δε || --- [17%] 1876

¹³ ἐλπίδος || 1 ἀλλὰ [19%] 1876

¹⁴ ἐχοντες || ἐχονδες 386

¹⁵ θελοῖ || θελει [3%] 604

¹⁶ εἰ θελοῖ το θελημα του θεου πασχεῖν ἢ κακοποιουντες || --- 1248 (a clear case of homoioteleuton)

¹⁷ ἡμας || υμας [36%] 1892

¹⁸ φυλακῇ || φυλακι 1249

¹⁹ ἀπέξεδεχετο || ἀπαξ ἐδεχετο [11%] 1892

²⁰ ἢ του θεου || --- 1548 (corrected)

²¹ ἀποθεσις || ἀποθεσιν 149,201

Χριστου, 22 ὅς ἐστιν ἐν δεξια του Θεου, πορευθεις εἰς ουρανον, ὑποταγεντων αυτω αγγελων και εξουσιων και δυναμεων.

4.1 Χριστου ουν παθοντος ὑπερ ἡμων σαρκι, και ὑμεις την αυτην ἐννοϊαν ὄπισσασθε (ὅτι ὁ παθων σαρκι πεπαυται ἁμαρτιας) 2 εἰς το μηκετι ανθρωπων ἐπιθυμιας αλλα θεληματι του¹ Θεου τον ἐπιλοιπον ἐν σαρκι βιωσαι χρονον. 3 Αρκετος γαρ ὑμιν ὁ παρεληλυθως² χρονος το θελημα των εθνων κατεργασασθαι—πεπορευμενους ἐν ἀσελγειαῖς, ἐπιθυμιαῖς, οἰνοφλυγιαῖς, κωμοῖς,³ ποτοις, και ἀθεμιτοις εἰδωλολατριαῖς⁴—4 ἐν ᾧ ξενιζονται, μη συντρεχοντων ὑμων⁵ εἰς την αυτην της ἀσωτιας⁶ ἀναχυσιν, βλασφημουντες· 5 οἱ ἀποδωσουσιν λογον τω ἔτοιμωσ ἐχοντι κινῆσαι ζωντας και νεκρους 6 (εἰς τουτο γαρ και νεκροις εὐηγγελισθη, ἵνα κριθωσι μὲν κατα ανθρωπους σαρκι, ζωσι δὲ κατα Θεον πνευματι).

7 Παντων δὲ το τέλος ηγγικεν. Σωφρονησατε ουν και νηψατε εἰς τας⁷ προσευχας.

8 Προ παντων δὲ την εἰς ἑαυτους ἀγαπην ἐκτενῆ ἐχοντες, ὅτι ἡ ἀγαπὴ καλυπτει πληθος ἁμαρτιων· 9 φιλοξενοι εἰς ἀλληλους ἀνευ γογγυσμων· 10 ἕκαστος καθως ἐλαβεν χαρισμα, εἰς ἑαυτους αυτο⁸ διακονουντες ὡς καλοὶ οἰκονομοὶ ποικιλῆς χαριτος Θεου. 11 Εἰ τις λαλει, ὡς λογια Θεου. Εἰ τις διακονει, ὡς ἐξ ἰσχυος ὡς⁹ χορηγεῖ ὁ Θεος, ἵνα ἐν πασιν δοξαζῆται¹⁰ Θεος δια Ἰησου Χριστου, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα και το κρατος εἰς τους αιωνας. Ἀμην.

12 Ἀγαπητοι,¹¹ μὴ ξενιζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρωσει προς πειρασμον¹² ὑμῖν γινομενη, ὡς ξενου ὑμῖν¹³ συμβαινοντος, 13 αλλα καθο κοινωνειτε τοις του Χριστου παθημασιν, χαιρετε, ἵνα και ἐν τῇ ἀποκαλυφει της δόξης αυτου χαρητε ἀγαλλιωμενοι. 14 Εἰ ονειδιζεσθε ἐν ονοματι Χριστου, μακαριοι, ὅτι το της δόξης και το του Θεου Πνευμα ἐφ' ὑμας ἀναπεπαυται. Κατα μὲν αυτους βλασφημεῖται, κατα δὲ ὑμας δοξαζεται. 15 Μὴ γαρ τις ὑμων πασχετω ὡς φονεὺς ἢ κλεπτης ἢ κακοποιος ἢ ὡς ἀλλοτριοεπισκοπος·¹⁴ 16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανος, μὴ ἀισχυνεσθω, δοξαζετω δὲ τον Θεον ἐν τῷ μερει τουτω. 17 Ὅτι ὁ καιρος του ἀρξασθαι το κριμα ἀπο του οἴκου του Θεου· εἰ δὲ πρωτον ἀφ' ἡμων,¹⁵ τί το τέλος των ἀπειθουντων τῷ του Θεου¹⁶ εὐαγγελιω? 18 Καὶ “Εἰ ὁ δικαιος μολις σωζεται, ὁ ἀσεβης και ἁμαρτωλος¹⁷ που φανειται?” 19 Ὅστε και οἱ πασχοντες κατα το θελημα του Θεου ὡς πιστω Κτιστη¹⁸ παρατιθεσθωσαν τας ψυχας αυτων ἐν ἀγαθοποια.

5.1 Πρεσβυτερους τους ἐν ὑμῖν παρακαλω, ὁ συμπρεσβυτερος και μαρτυς των του Χριστου παθηματων, ὁ και της μελλουσης ἀποκαλυπτεσθαι δόξης κοινωνος· 2 ποιμανατε το ἐν ὑμῖν ποιμνιον του Θεου, ἐπισκοπουντες μὴ ἀναγκαστως¹⁹ ἀλλ' ἔκουσιως, μὴδὲ²⁰ ἀισχροκερδῶς αλλα προθυμῶς, 3 μὴδὲ ὡς κατακυριευοντες των κληρων αλλα τυποὶ γινομενοι

¹ του || --- [78%] 149,201,432,604,1248,1503,1548,1637,1892

² παρεληλυθως || παρεληλυθος 328,1249

³ κωμοῖς || κομοὶ 1897

⁴ εἰδωλολατριαῖς || εἰδωλολατρεῖαις [30%] 141

⁵ ὑμων || ἡμων 1892 (hard to tell whether corrected or a 'correction')

⁶ ἀσωτιας || ἀσωτειας 141

⁷ τας || --- [30%] 35 (corrected)

⁸ αυτο || αυτω [12%] 1548

⁹ ὡς || οἱς 1548 || ἡς [28%] 141, 149,201,432,604,1248,1503,1637,1982

¹⁰ δοξαζῆται || 1 ο [73%] 141,1876

¹¹ ἀγαπητοι || ἀγαπητοις 1897

¹² πειρασμον || πυρασμον 2466 (apparently)

¹³ ὑμῖν || ἡμῖν 1892

¹⁴ ἀλλοτριοεπισκοπος || ἀλλοτριος ἐπισκοπος [4%] 2466 (corrected)

¹⁵ ἡμων || ὑμων [13%] 432,604

¹⁶ τι το τέλος των ἀπειθουντων τῷ του θεου || --- 1248 (neither homoioteleuton nor -arcton, just skipped a line)

¹⁷ ἀσεβης και ἀμαρτωλος || ~ 321 149

¹⁸ κτιστη || κτισθη 149 (apparently)

¹⁹ ἀναγκαστως || ἀναγκαστικῶς [5%] 18

²⁰ μὴδὲ || μὴ 1548

του ποιμνίου. 4 Και φανερωθεντος του Αρχιποιμενος κομεισθε τον αμαραντινον¹ της δοξης στεφανου.

5 Ὅμοιος, νεωτεροι, ὑποταγητε πρεσβυτεροις. Παντες δε αλληλοις ὑποτασσομενοι, την ταπεινοφροσυνην εγκομβωσασθε, ὅτι “Ὁ Θεος ὑπερηφανοις αντιτασεται, ταπεινοις δε διδωσιν χαριν”. 6 Ταπεινωθητε ουν ὑπο την κραταιαν χειρα του Θεου, ἵνα ὑμας ὑψωση εν καιρω,⁷ πασαν την μεριμναν ὑμων επιρριψαντες επ’ αυτον, ὅτι αυτω μελει² ὑπερ ὑμων.

8 Νηψατε, γρηγορησατε! ὅτι ὁ αντιδικος ὑμων διαβολος ὡς λεων ωρυομενος³ περιερχεται, ζητων τινα καταπειν⁴. 9 ὧ αντιστητε στερεοι τη πιστει, ειδοτες τα αυτα των παθηματων τη εν κοσμω ὑμων αδελφοτητι επιτελεισθαι.⁵

5.10 Ὁ δε Θεος πασης χαριτος, ὁ καλεσας ὑμας εις την αιωνιον αυτου δοξαν εν Χριστω Ἰησου, ολιγον παθοντας αυτος καταρτισαι ὑμας⁶—στηριξαι, σθενωσαι, θεμελιωσαι. 11 Αυτω ἡ δοξα και το κρατος εις τους αιωνας των αιωνων. Αμην.

12 Δια Σιλουανου ὑμιν του πιστου αδελφου, ὡς λογιζομαι, δι’ ολιγων εγραψα,⁷ παρακαλων και επιμαρτυρων ταυτην ειναι αληθη χαριν του Θεου εις ἡν ἑστηκατε. 13 Ασπαζεται⁸ ὑμας ἡ εν Βαβυλωνι συνεκλεκτη, και Μαρκος ὁ υἱος μου. 14 Ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγαπης.

Ειρηνη ὑμιν πασιν τοις εν⁹ Χριστω Ἰησου. Αμην.

ΠΕΤΡΟΥ Β

1.1 Συμεων Πετρος, δουλός και αποστολός Ἰησου Χριστου, τοις ισοτιμον ἡμιν¹⁰ λαχουσιν πιστιν εν δικαιοσυνη του Θεου ἡμων και Σωτηρος Ἰησου Χριστου: 2 Χαρις ὑμιν και ειρηνη πληθυνθειη εν επιγνωσει του Θεου και Ἰησου του Κυριου ἡμων, 3 ὡς παντα ἡμιν¹¹ της θειας δυναμεως αυτου τα προς ζωην και ευσεβειαν δεδωρημενης,¹² δια της επιγνωσεως του καλεσαντος ἡμας δια δοξης και αρετης, 4 δι’ ὧν τα τιμια ἡμιν¹³ και μεγαιστα επαγγέλματα δεδωρηται, ἵνα δια τουτων γενησθε θειας κοινωνοι φυσεως, αποφυγοντες της εν κοσμω εν επιθυμια φθορας.

5 Και αυτο δε τουτο, σπουδην πασαν παρεισενεγκαντες,¹⁴ επιχορηγησατε εν τη πιστει ὑμων την αρετην, εν δε τη αρετη την γνωσιν, 6 εν δε τη γνωσει την εγκρατειαν, εν δε τη εγκρατεια την ὑπομονην, εν δε τη ὑπομονη την ευσεβειαν, 7 εν δε τη ευσεβεια την φιλαδελφειαν, εν δε τη φιλαδελφια την αγαπην. 8 Ταυτα γαρ ὑμιν¹⁵ ὑπαρχοντα και πλεοναζοντα, ουκ αργους ουδε ακαρπους καθιστησιν¹⁶ εις την του Κυριου ἡμων Ἰησου

¹ αμαραντινον || ἀμαμαντινον 432

² μελει || μελλει [20%] 141,432,604,1248,1249,1876,1892

³ ωρυομενος || ὠρυομενος 604

⁴ καταπειν || καταπιη [22%] 328,604,928,1249,1855,1892^c,2587^c || καταποιειν 1876

⁵ επιτελεισθαι || επιτελεισθε [12%] 1855

⁶ υμας || --- [12%] 35 (corrected)

⁷ εγραψα || εγραψας 1248

⁸ ασπαζεται || ασπαζετε 328

⁹ εν || --- 1897

¹⁰ ημιν || υμιν 141

¹¹ ημιν || υμιν 604

¹² δεδωρημενης || δεδωρημενοις 204

¹³ ημιν || υμιν (3.4%) 1248

¹⁴ παρεισενεγκαντες || παρεισενεγκοιτες 2466

¹⁵ υμιν || --- 1897

¹⁶ καθιστησιν || καθιστισιν 1876

Χριστου επιγνωσιν. 9 ὦ γαρ μη παρεστιν ταυτα τυφλος εστιν, μυωπαζων, ληθην λαβων του καθαρισμου των παλαι αυτου¹ ἁμαρτιων.

10 Διο μαλλον, αδελφοι, σπουδασατε βεβαιαν ὑμων την κλησιν και εκλογην ποιεισθαι, ταυτα γαρ ποιουντες ου μη πταισητε² ποτε. 11 Οὕτως γαρ πλουσιως επιχορηγηθησεται ὑμιν ἡ εισοδος εις την αιωνιον³ βασιλειαν του Κυριου ἡμων και Σωτηρος Ιησου Χριστου.

12 Διο ουκ αμελησω⁴ αει ὑμας⁵ ὑπομινησκειν περι τουτων, καιπερ ειδοτας και εστηριγμενους εν τη παρουση αληθεια. 13 Δικαιον δε ἡγουμαι, εφ' ὃσον ειμι εν τουτω τω σκηνωματι, διεγειρειν ὑμας εν ὑπομνησει, 14 ειδως ὅτι ταχινη⁶ εστιν ἡ αποθεσις του σκηνωματος μου, καθως και ὁ Κυριος ἡμων Ιησους Χριστος εδηλωσεν μοι. 15 Σπουδασω δε και ἕκαστοτε εχειν ὑμας μετα την εμην εξοδον την τουτων μνημην ποιεισθαι.

16 Ου γαρ σεσοφισμενοις μυθοις εξακολουθησαντες εγνωρισαμεν ὑμιν την του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου δυναμιν και παρουσιαν, αλλ' εποπται γενηθεντες της εκεινου μεγαλειοτητος 17—λαβων γαρ παρα Θεου Πατρος τιμην και δοξαν φωνης ενεχθεισης⁷ αυτω τοιασδε ὑπο της μεγαλοπρεπουσ δοξης, "Οὗτος εστιν ὁ Υἱος μου ὁ αγαπητος εις ὃν εγω ευδοκησα"⁸—18 και ταυτην την φωνην ἡμεις ηκουσαμεν εξ ουρανου ενεχθεισαν⁸ συν αυτω οντες εν τω ορει τω ἁγιω.

19 Και εχομεν βεβαιωτερον τον προφητικον λογον, ὧ καλως ποιειτε⁹ προσεχοντες, ὡς λυχνω φαινοντι εν αυχηρω τοπω, ἕως οἷ ἡμερα διαυγαση¹⁰ και φωσφορος ανατειλη εν ταις καρδιαις ὑμων, 20 τουτο πρωτον γινωσκοντες,¹¹ ὅτι πασα προφητεια Γραφης ιδιας επιλυσεως ου γινεται. 21 Ου γαρ θεληματι ανθρωπου ηνεχθη¹² ποτε προφητεια, αλλ' ὑπο Πνευματος Ἁγίου φερομενοι ελαλησαν ἅγιοι Θεου ανθρωποι.

2.1 Εγενοντο δε και ψευδοπροφηται εν τω λαω, ὡς και εν ὑμιν εσονται ψευδοδιδασκαλοι, οἵτινες παρεισαξουσιν αἵρεσεις απωλειας, και τον αγορασαντα αυτους Δεσποτην αρνουμενοι (επαγοντες ἑαυτοις ταχινην¹³ απωλειαν). 2 Και πολλοι εξακολουθησουσιν¹⁴ αυτων ταις ασελγειαις, δι' ἃς¹⁵ ἡ ὁδος της αληθειας βλασφημηθησεται. 3 Και εν πλεονεξια πλαστοις λογοις ὑμας εμπορευσονται, οἷς το κριμα εκπαλαι ουκ αρχει, και ἡ απωλεια αυτων ου νυσταζει.

4 Ει γαρ ὁ Θεος αγγελων ἁμαρτησαντων ουκ εφεισατο¹⁶ αλλα σειραις ζοφου ταρταρωσας παρεδωκεν εις κρισιν τηρουμενους, 5 και αρχαιου κοσμου ουκ εφεισατο αλλ' ογδοον Νωε δικαιοσυνης κηρυκα εφυλαξεν, κατακλυσμον κοσμω ασεβων επαξας, 6 και πολεις Σοδομων και Γομορρας τεφρωσας καταστροφη κατεκριεν (ὑποδειγμα μελλοντων ασεβειν τεθεικως), 7 και δικαιον Λωτ, καταπονουμενον ὑπο της των αθεσμων εν ασελγεια αναστροφης, ερρυσατο 8 (βλεμματι γαρ και ακοη ὁ δικαιος, εγκατοικων εν αυτοις, ἡμεραν εξ ἡμερας ψυχην δικαιαν ανομοις εργοις εβασανιζειν) 9—οιδεν Κυριος ευσεβεις εκ πειρασμων

¹ αυτου || --- 1248

² πταισητε || πταισεται 204

³ αιωνιον || --- 328

⁴ αμελησω || εμελησω 1248

⁵ αει υμας || ~ 21 [3%] 432 (604—corrected)

⁶ ταχινη || ταχεινη 432,604

⁷ ενεχθεισης || ενεγχθεισης 928,1249,1548 [Hellenistic spelling]

⁸ ενεχθεισαν || ενεγχθεισαν 928,1249,1548

⁹ ποιειτε || ποιειται 1548

¹⁰ διαυγαση || διαυγασει 328,386,2587

¹¹ πρωτον γινωσκοντες || προγινωσκοντες 1503

¹² ηνεχθη || ηνεγθη 928,1249,1548

¹³ ταχινην || ταχεινην 604

¹⁴ εξακολουθησουσιν || εξακολουθησωσιν 386

¹⁵ ας || ους [80%] 2466 (I believe ECM has misrepresented 35 here.)

¹⁶ εφεισατο || αφεισατο 1248 (also in verse 5)

ῥυεσθαι, αδικους δε εις ἡμεραν κρισεως κολαζομενους τηρειν, 10 μαλιστα δε τους οπισω σαρκος εν επιθυμια μiasμου πορευομενους, και κυριοτητος καταφρονουντας.

Τολμηται, αυθαδεις, δοξας ου τρεμουσιν βλασφημουτες, 11 όπου αγγελοι, ισχυι και δυναμει μειζονες οντες, ου φερουσιν κατ' αυτων παρα Κυριω βλασφημον κρισιν. 12 Ούτοι δε, ως αλογα ζωα γεγενημενα φυσικα¹ εις ἄλωσιν² και φθοραν, εν οἷς αγνοουσιν βλασφημουτες, εν τη φθορα αυτων καταφθαρησονται, 13 κομιουμενοι μισθον αδικιας. Ἴδουην ἡγουμενοι την εν ἡμερα τρυφην, σπιλοι και μωμοι, εντρυφωντες εν ταις απαταις αυτων συνευωχουμενοι ὑμιν, 14 οφθαλμους εχοντες μεστους μοιχαλιδος και ακαταπαυστους ἁμαρτιας, δελεαζοντες ψυχας αστηρικτους, καρδιαν γεγυμνασμενην πλεονεξιας³ εχοντες, καταρας τεκνα, 15 καταλιποντες⁴ ευθειαν⁵ ὁδον επλαινηθησαν, εξακολουθησαντες τη ὁδω του Βαλααμ του Βοσορ,⁶ ὃς μισθον αδικιας ηγαπησεν, 16 ελεγξιν δε εσχεν ιδιας παρανομιας — ὑποζυγιον αφωνον εν ανθρωπου φωνη φθεγξαμενον⁷ εκωλυσεν την του προφητου παραφρονιαν. 17 Ούτοι εισιν πηγαι ανυδροι, νεφελαι ὑπο λαιλαπος ελαυνομεναι, οἷς ὁ ζοφος του σκοτους εις αιωνας τετηρηται.

18 Ὑπερογκα γαρ ματαιοτητος φθειγγομενοι δελεαζουσιν εν επιθυμιας σαρκος, ασελγειας,⁸ τους οντως αποφυγοντας τους εν πλαινη αναστρεφομενους, 19 ελευθεριαν αυτοις επαγγελλομενοι, αυτοι δουλοι ὑπαρχοντες της φθορας· ὧ γαρ τις ἤττηται, τουτω και δεδουλωται. 20 Ει γαρ αποφυγοντες τα μiasματα του κοσμου εν επιγνωσει του Κυριου και Σωτηρος⁹ Ιησου Χριστου, τουτοις δε παλιν εμπλακεντες ἤττωνται, γεγονεν αυτοις τα εσχατα χειρονα των πρωτων. 21 Κρειττον γαρ ἦν αυτοις μη επεγνωκεναι¹⁰ την ὁδον της δικαιοσυνης, ἢ επιγνωσιν επιστρεψαι εκ της παραδοθεισης αυτοις ἁγιας εντολης. 22 Συμβεβηκεν δε αυτοις το της αληθους παροιμιας: κυων επιστρεψας επι το ιδιον εξεραμα¹¹ και ὑς λουσαμενη εις κυλισμα βορβορου.

3.1 Ταυτην ἡδη, αγαπητοι, δευτεραν ὑμιν γραφω επιστολην (εν αἷς διεγειρω¹² ὑμων εν ὑπομνησει την εἰλικρινη¹³ διανοιαν), 2 μνησθηται των προειρημενων ῥηματων ὑπο των ἁγιων προφητων, και της των αποστολων ὑμων¹⁴ εντολης του Κυριου και Σωτηρος.

3 Τουτο πρωτον γινωσκοντες,¹⁵ ὅτι ελευσονται επ' εσχατου¹⁶ των ἡμερων εμπαικται, κατα τας ιδιας επιθυμιας¹⁷ αυτων πορευομενοι 4 και λεγοντες, “Που εστιν ἡ επαγγελια της παρουσιας αυτου? Αφ' ἧς γαρ οἱ πατερες εκοιμηθησαν παντα οὕτως διαμενει απ' αρχης κτισεως.”¹⁸ 5 Λαιθανει γαρ αυτους τουτο θελοντας, ὅτι ουρανοι ησαν εκπαλαι και γη (εξ ὕδατος και δι'¹⁹ ὕδατος) συνεστωτα¹ τω του Θεου λογω, 6 δι' ὧν ὁ τοτε κοσμος ὕδατι κατακλυσθεις απωλετο.

¹ γεγενημενα φυσικα || ~ 21 [54%] 432,604

² ἄλωσιν || αλωσιν 149,201

³ πλεονεξιας || πλεονεξιαν [2%] 928,1249,1855,1876,2587

⁴ καταλιποντες || καταλειποντες [9%] 432 (corrected)

⁵ ευθειαν || ευθειον 1248

⁶ βοσορ || σοβορ 1248

⁷ φθεγξαμενον || φεγξαμενον 18

⁸ ασελγειας || ασηλγειας 149

⁹ σωτηρος || 1 ημων (7.8%) 328

¹⁰ επεγνωκεναι || επιγνωκεναι 149

¹¹ εξεραμα || εξερεμα 1248 || εξερασμα [13%] 1892^v (corrected)

¹² διεγειρω || διεγειρων 1249,1876

¹³ εἰλικρινη || ειλικρινη [80%] 149,201,432,604,1548,1876

¹⁴ ὑμων || ημων [28.8%] 604,1876

¹⁵ γινωσκοντες || γινωσκοντας 328,928,1249,1855,2587

¹⁶ εσχατου || εσχατων [13%] 149,201

¹⁷ επιθυμιας || --- 141 (corrected)

¹⁸ κτισεως || κτησεως 2466

¹⁹ δι || --- [1%] 149,201,1876

7 Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσιν πύρι, τήρουμένοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

8 Ἐν δὲ τούτῳ μὴ λαίθανετω ὑμᾶς, ἀγαπῆτοι, ὅτι μίᾳ ἡμέρᾳ παρὰ Κυρίου ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μίᾳ. 9 Οὐ βραδύνει ὁ² Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινεὶ βραδύτητα ἡγούνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς,³ μὴ βουλομένος τινὰς ἀπολεσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετανοίαν χωρῆσαι.

10 Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλεπτῆς ἐν νυκτί, ἐν ἧ ὁ οὐρανὸς ῥοιζήδον παρέλευσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθῶσονται—καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ⁴ ἔργα κατακαήσεται. 11 Τούτων οὖν πάντων λυομένων, ποταποὺς⁵ δεῖ ὑπαρχειν ὑμᾶς⁶ ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, 12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθῶσονται καὶ στοιχεῖα⁷ καυσούμενα τηκεῖται?

13 Καινούς δὲ οὐρανούς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπαγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14 Διό, ἀγαπῆτοι, ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἀσπίλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ· 15 καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγείσθε—καθὼς καὶ ὁ ἀγαπῆτος ἡμῶν ἀδελφός⁸ Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθείσαν⁹ σοφίαν ἐγράψεν ὑμῖν,¹⁰ 16 ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς (λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν οἷς¹¹ εἰσὶν δυσνοήτα τινὰ), ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστηρικτοὶ στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς Γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπωλείαν. 17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπῆτοι, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε,¹² ἵνα μὴ τῆ τῶν ἀθεσμῶν πλάνῃ συναπαχθέντες, ἐκπεσῆτε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. 18 Αὐξάνητε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνῶσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν

ΙΩΑΝΝΟΥ Α

1.1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκοάμεν, ὃ ἑώρακάμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς Ζωῆς—2 καὶ ἡ Ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑώρακάμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν¹³ Ζωὴν τὴν αἰώνιον¹⁴ ἥτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν¹⁵—3 ὃ ἑώρακάμεν καὶ ἀκηκοάμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν,¹⁶ ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἐχῆτε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 Καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν ἵνα ἡ χάρις ἡμῶν¹⁷ ᾗ πεπληρωμένη.

¹ συνεστῶτα || συνεστῶσα [76%] 1637,1892

² ο || --- [19%] 149,201

³ ἡμᾶς || ὑμᾶς [13%] 149,204,1892

⁴ αὐτῆ || αὐτῆς 204

⁵ ποταποὺς || ποταμούς 432

⁶ ὑμᾶς || ἡμᾶς [8.6%] 604,1248

⁷ στοιχεῖα || 1 δε 1248

⁸ ἡμῶν ἀδελφός || ~ 21 386

⁹ αὐτῷ δοθείσαν || ~ 21 [40%] 1892

¹⁰ ὑμῖν || ἡμῖν 1548

¹¹ οἷς || αἷς [17%] 1248

¹² φυλάσσεσθε || φυλάσθε 1897

¹³ τὴν || --- 386

¹⁴ ζῶν τὴν αἰώνιον || ~ 31 2466

¹⁵ ἡμῖν || ὑμῖν 1897

¹⁶ ὑμῖν || ἡμῖν 149

¹⁷ ἡμῶν || ὑμῶν [41%] 432,604

1.5 Και εστιν αὐτῆ¹ ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκοαμεν ἀπ’ αὐτοῦ καὶ ἀναγγελλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν οὐδεμία. 6 Ἐὰν εἰπῶμεν ὅτι² κοινωνίαν ἔχομεν³ μετ’ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκοτει περιπατοῦμεν,⁴ ψευδομεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀληθειαν. 7 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν⁵ ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ’ ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπο πάσης ἁμαρτίας.

8 Ἐὰν εἰπῶμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ⁶ Ἀληθεία οὐκ ἐστὶν ἐν ἡμῖν. 9 Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπο πάσης ἀδικίας. 10 Ἐὰν εἰπῶμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψευστὴν ποιοῦμεν αὐτοῦ καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

2.1 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμαρτήτε· καὶ εἰ τις ἁμαρτή, Παρακλήτον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον 2—καὶ αὐτὸς ἴλασμος ἐστὶν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον⁷ ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτοῦ, εἰ τις ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 4 Ὁ λέγων, “Ἐγνώκα αὐτόν”, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψευστὴς ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀληθεία οὐκ ἐστὶν. 5 Ὁ δ’ ἀν τηρῆ αὐτοῦ τὸν λόγον ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελειώται: ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. 6 Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν.

7 Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ’ ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ’ ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ’ ἀρχῆς. 8 Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστὶν ἀληθές ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παραγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. 9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. 10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ⁸ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκανδαλὸν ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν. 11 Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν⁹ ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτυφλώσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

2.12 Γράφω ὑμῖν τεκνία, ὅτι ἀφεωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ 13—γράφω ὑμῖν πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ’ ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν νεανίσκοι, ὅτι νενικηκατε¹⁰ τὸν ποιηρὸν· γράφω ὑμῖν παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν Πατέρα—14 ἐγραψα ὑμῖν πατέρες, ὅτι¹¹ ἐγνώκατε τὸν ἀπ’ ἀρχῆς· ἐγραψα ὑμῖν νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικηκατε τὸν ποιηρὸν.

15 Μὴ ἀγαπάτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ¹² κόσμῳ· εἰ τις ἀγάπα τὸν κόσμον, οὐκ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ. 16 Ὅτι παντὸς¹³ ἐν τῷ κόσμῳ—ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία¹⁴ τοῦ βίου—οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ Πατρὸς ἀλλ’ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶν. 17 Καὶ ὁ κόσμος παραγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὃ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

¹ ἐστὶν αὐτῆ || ~ 21 [22%] 328

² ὅτι || --- 1897

³ ἔχομεν || ἔχωμεν [14%] 1249

⁴ περιπατοῦμεν || περιπατῶμεν [71%] 149,201,328,432,604,928,1248,1249,1503,1548,1637,1855,1892,2587

⁵ ψευδομεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀληθειαν εἰ δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν || --- 1248 (an obvious case of homoioteleuton)

⁶ ἡ || --- 1248

⁷ μόνον || μόνων [13%] 1876

⁸ αὐτοῦ || --- 1892 (corrected)

⁹ οἶδεν || εἶδεν [12%] 18,149,201

¹⁰ νενικηκατε || νικηκατε 1248

¹¹ ὅτι || ὅτε 149

¹² τῷ || --- 604

¹³ τὸ || τῷ [1%] 149,201

¹⁴ ἀλαζονεία || ἀλαζωνεία 1876

18 Παιδια, εσχατη ώρα εστιν, και καθως ηκουσατε οτι ο Αντιχριστος ερχεται, και νυν αντιχριστοι πολλοι γενοασιν, οθεν γινωσκομεν οτι εσχατη ώρα εστιν. **19** Εξ ημων εξηλθον αλλ' ουκ ησαν¹ εξ ημων, ει γαρ ησαν εξ ημων μεμενηκεισαν αν μεθ' ημων—αλλ' ινα φανερωθωσιν οτι ουκ εισιν παντες εξ ημων.

20 Και υμεις Χρισμα εχετε απο του 'Αγιου και οιδατε παντα. **21** Ουκ εγραψα υμιν οτι ουκ οιδατε την αληθειαν, αλλ' οτι οιδατε αυτην, και οτι παν ψευδος εκ της Αληθειας ουκ εστιν.

22 Τίς εστιν ο ψευστης ει μη ο αρνουμενος οτι Ιησους ουκ εστιν ο Χριστος? Ουτος εστιν ο Αντιχριστος, ο αρνουμενος τον Πατερα και τον Υιον. **23** Πας ο αρνουμενος τον Υιον ουδε τον Πατερα εχει. **24** 'Υμεις ουν ο ηκουσατε απ' αρχης εν υμιν μενετω· εαν εν² υμιν μεινη ο απ' αρχης ηκουσατε, και υμεις εν τω Πατρι και εν τω Υιω μενειτε.

25 Και αυτη εστιν η επαγγελια ην αυτος επηγγειλατο ημιν: την³ ζωην την αιωνιον. **26** Ταυτα εγραψα υμιν περι των πλανωντων υμας· **27** και υμεις, το Χρισμα ο ελαβετε απ' αυτου εν υμιν μενει, και ου χριαν εχετε ινα τις διδασκη⁴ υμας· αλλ' ως το αυτο Χρισμα διδασκει υμας⁵ περι παντων, και αληθες εστιν, και ουκ εστιν ψευδος—και καθως εδιδαξεν υμας, μενειτε εν αυτω.

2.28 Και νυν τεκνια, μενετε εν αυτω ινα οταν φανερωθη εχωμεν παρρησιαν και μη αισχυνηθωμεν απ' αυτου εν τη παρουσια αυτου. **29** Εαν ειδητε οτι δικαιος εστιν, γινωσκετε οτι πας ο ποιων την δικαιοσυνην εξ αυτου γεγεννηται.⁶

3.1 Ιδετε ποταπην αγαπην δεδωκεν ημιν ο Πατηρ, ινα τεκνια Θεου κληθωμεν. Δια τουτο ο κοσμος ου γινωσκει ημας⁷ οτι ουκ εγνω αυτον.

2 Αγαπητοι, νυν τεκνια Θεου εσμεν και ουπω εφανερωθη τι εσομεθα, οιδαμεν δε οτι εαν φανερωθη ομοιοι αυτω εσομεθα, οτι οψομεθα αυτον καθως εστιν **3**—και πας ο εχων την ελπιδα ταυτην επ' αυτω αγιζει εις εαυτον, καθως εκεινος αγνος εστιν.

4 Πας ο ποιων την αμαρτιαν και την ανομιαν ποιει· και η αμαρτια εστιν η ανομια. **5** Και οιδατε οτι εκεινος εφανερωθη ινα τας αμαρτιας ημων αρη—και αμαρτια εν αυτω ουκ εστιν. **6** Πας ο εν αυτω μενων ουχ αμαρτανει· και⁸ πας ο αμαρτανων ουχ εωρακεν αυτον ουδε εγνωκεν αυτον.

7 Τεκνια, μηδεις πλανατω υμας· ο ποιων την δικαιοσυνην δικαιος εστιν, καθως εκεινος δικαιος εστιν.⁹ **8** 'Ο ποιων την αμαρτιαν εκ του διαβολου εστιν, οτι απ' αρχης¹⁰ ο διαβολος αμαρτανει. Εις τουτο εφανερωθη ο Υιος του Θεου, ινα λυση τα εργα του διαβολου. **9** Πας ο γεγεννημενος¹¹ εκ του Θεου αμαρτιαν ου ποιει, οτι σπερμα αυτου εν αυτω μενει· και ου δυναται αμαρτανειν οτι εκ του Θεου γεγεννηται.

10 Εν τουτω φανερα εστιν τα τεκνια του Θεου και τα τεκνια του διαβολου: πας ο μη ποιων δικαιοσυνην ουκ εστιν εκ του Θεου, και ο μη αγαπων τον αδελφον αυτου. **11** 'Οτι αυτη εστιν η αγγελια ην ηκουσατε απ' αρχης, ινα αγαπωμεν αλληλους **12**—ου καθως Καιν, εκ του ποιηρου ην και εσφαξεν τον αδελφον αυτου. Και χαριν τίνος¹² εσφαξεν αυτον? 'Οτι τα εργα αυτου ποιηρα ην, τα δε του αδελφου αυτου δικαια.

¹ ησαν || ηκουσαν 1248

² εν || --- [2%] 328

³ την || --- [5%] 18

⁴ διδασκη || διδασκει 1876

⁵ αλλ ως το αυτο χρισμα διδασκει υμας || --- 2723 (a clear case of homoioteleuton)

⁶ γεγεννηται || γεγενηται [30%] 432,2466 (328,1637—corrected)

⁷ ημας || υμας [63.5%] 141,1892

⁸ και || --- [80%] 35 (corrected)

⁹ καθως εκεινος δικαιος εστιν || --- 141 (an easy case of homoioteleuton)

¹⁰ απ αρχης || --- 141

¹¹ γεγεννημενος || γεγενημενος [15%] 149,2466

¹² χαριν τινος || ~ 21 1248

13 Μη θαυμάζετε αδελφοί μου, εἰ μῖσει ὑμᾶς¹ ὁ κόσμος. 14 Ἐμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβηκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15 Πᾶς² ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτονός ἐστιν, καὶ οἶδατε ὅτι³ πᾶς ἀνθρωποκτονός⁴ οὐκ ἐχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ⁵ μένουσαν.

16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην: ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐθήκεν· καὶ ἡμεῖς οφειλομένον ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθεῖναι. 17 Ὃς δ' ἂν ἐχῆ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῆ⁶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἐχόντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ—πῶς ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει⁷ ἐν αὐτῷ?

18 Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μῆδε τῆ⁸ γλῶσση ἀλλ' ἐν ἐργῷ καὶ⁹ ἀληθείᾳ 19—καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν¹⁰ ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμεν καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ πεισώμεν¹¹ τὰς καρδίας ἡμῶν· 20 ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδιά, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

21 Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδιά ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἐχομεν πρὸς τὸν Θεόν, 22 καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβανόμεν¹² παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεῦσωμεν¹³ τῷ ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἐδῶκεν ἐντολὴν. 24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν,¹⁴ ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἐδῶκεν.¹⁵

4.1 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε,¹⁶ ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλυθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2 Ἐν τούτῳ γινώσκεται¹⁷ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ: παν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, 3 καὶ παν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστὶν· καὶ τοῦτο ἐστὶν τὸ τοῦ Ἀντιχριστοῦ, ὃ ἀκηκοάτε ὅτι ἐρχεται—καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.

4 Ἐμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε τέκνια, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσιν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν,¹⁸ καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 6 Ἐμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν¹⁹—ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγεννηταὶ καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. 8 Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἐγνώ τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶν. 9 Ἐν τούτῳ ἐφανερωθῆ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ

¹ ὑμᾶς || ἡμᾶς 604

² πᾶς || --- 141

³ οτι || --- 1892

⁴ ἐστὶν καὶ οἶδατε οτι πᾶς ἀνθρωποκτονός || --- 1248 (an obvious case of homoioteleuton)

⁵ ἐαυτῷ || αὐτῷ [30%] 18,386

⁶ θεωρῆ || θεωρεῖ [53%] 328

⁷ μένει || μενεῖ [17%] 1892

⁸ τῆ || --- [15%] 1876

⁹ καὶ || 1 τῆ 149 (corrected)

¹⁰ γινώσκομεν || γινωσκομεν 1876

¹¹ πεισώμεν || πεισομεν [56%] 432,604

¹² λαμβανόμεν || λαββανόμεν 201 || λαμβανώμεν [16%] 1249

¹³ πιστεῦσωμεν || πιστεῦωμεν (26.5%) 1249 (35,928,1855—corrected)

¹⁴ μένει ἐν ἡμῖν || ~ 231 432,604

¹⁵ ἡμῖν ἐδῶκεν || ~ 21 [25%] 328

¹⁶ πιστεύετε || πιστευητε 386

¹⁷ γινώσκεται || γινωσκετε [25%] 432

¹⁸ λαλοῦσιν || λαλαλοῦσιν 1503 (the 1st λα finishes a line, and he repeated it at the beginning of the next)

¹⁹ ος οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν || --- 141 (an easy case of homoioteleuton)

τον μονογενη απεσταλκεν¹ ὁ Θεος εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.² 10 Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεὸν ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγαπήσεν ἡμᾶς· καὶ ἀπεστείλεν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμον περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. 11 Ἀγαπητοὶ, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγαπήσεν ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς οφειλομένοι ἀλλήλους ἀγαπᾶν.

12 Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθεαται. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη³ ἐστὶν ἐν ἡμῖν. 13 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 Καὶ ἡμεῖς τεθεαμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπεσταλκεν τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 Ὅς ἀν' ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. 16 Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστευκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. 17 Ἐν τούτῳ τετελειώται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησιᾶν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνος ἐστὶν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

18 Φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἐξω βαλλεῖτον φόβον, ὅτι ὁ φόβος κολασίν ἔχει· ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελειώται ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγαπήσεν ἡμᾶς.

20 Ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι "Ἀγαπῶ τὸν Θεόν", καὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ μισεῖ,⁴ ψευστὴς ἐστὶν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ ὃν ἔωρακεν, τὸν Θεόν ὃν οὐχ ἔωρακεν πῶς δύναται ἀγαπᾶν? 21 Καὶ ταυτὴν τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾶ καὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ.

5.1 Πᾶς ὁ πιστευὼν ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγεννηταί.⁵ καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννησαντα ἀγαπᾶ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεόν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶμεν. 3 Αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἵνα τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶμεν.⁶ καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν, 4 ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον⁷ ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἣ νίκησασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. 5 Τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστευὼν ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ?

6 Οὗτος ἐστὶν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστὸς, οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι. Καὶ τὸ Πνεῦμα ἐστὶν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ⁸ Πνεῦμα ἐστὶν ἡ ἀληθεία. 7 Ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες, 8 τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσὶν. 9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστὶν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ἣν μεμαρτυρήκεν περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. 10 Ὁ πιστευὼν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστευὼν τῷ Θεῷ⁹ ψευστὴν πεποιήκεν αὐτὸν,¹⁰ ὅτι οὐ πεπιστευκεν¹¹ εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτυρήκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. 11 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζῶν αἰώνιον ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἡμῖν,¹² καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ ἐστὶν. 12 Ὁ ἔχων τὸν Υἱόν ἔχει τὴν¹³ ζῶν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱόν τοῦ Θεοῦ τὴν ζῶν οὐκ ἔχει.

¹ ἀπεσταλκεν || ἀπεστείλεν [7%] 328,386

² 432 repeats verse 9 entire; a probable case of homoiarcton.

³ τετελειωμένη || τετελειωμένη 328

⁴ μισεῖ || μιση [26%] 328,386,604,928,1249,1548,1855,2587

⁵ γεγεννηταί || γεγεννηται 149

⁶ 386 omits the compound clause from the beginning of the verse; a clear case of homoioteleuton.

⁷ γεγεννημένον || γεγεννημενον 149,2466

⁸ το || --- 386

⁹ τῷ Θεῷ || τὸν Θεόν 432 (corrected)

¹⁰ αὐτὸν || εαυτον 141 [!]

¹¹ πεπιστευκεν || πεπιστευκαμεν 1876

¹² ὁ Θεὸς ἡμῖν || ~ 312 [76%] 432,604

¹³ τὴν || --- 1876 (corrected)

13 Ταυτα εγραψα υμιν τοις πιστευουσιν εις το ονομα του Υιου του Θεου ινα ειδητε οτι ζων αιωνιον εχετε, και ινα πιστευητε¹ εις το ονομα του Υιου του Θεου.

14 Και αυτη η² παρρησια ην εχομεν προς αυτον, οτι εαν τι αιτωμεθα κατα το θελημα αυτου ακουει ημων. 15 Και εαν οιδαμεν οτι ακουει ημων, ο εαν αιτωμεθα, οιδαμεν οτι εχομεν τα αιτηματα α ητηκαμεν παρ' αυτου.

16 Εαν τις ιδη³ τον αδελφον αυτου αμαρτανοντα αμαρτιαν μη προς θανατον, αιτησει, και δωσει αυτω ζων τοις αμαρτανουσιν μη προς θανατον. Εστιν αμαρτια προς θανατον· ου περι εκεινης λεγω ινα ερωτηση. 17 Πασα αδικια αμαρτια εστιν, και εστιν αμαρτια ου προς θανατον.

18 Οιδαμεν οτι πας ο γεγεννημενος εκ του Θεου ουχ αμαρτανει, αλλ' ο γεννηθεις εκ του Θεου τηρει εαυτον και ο ποιηρος ουχ απτεται αυτου.

19 Οιδαμεν οτι εκ του Θεου εσμεν, και ο κοσμος ολος εν τω ποιηρω κειται.

5.20 Οιδαμεν δε οτι ο Υιος του Θεου ηκει και δεδωκεν ημιν διανοιαν ινα γνωσκωμεν⁴ τον αληθινον· και εσμεν εν τω αληθινω, εν τω Υιω αυτου Ιησου Χριστω. Ουτος εστιν ο αληθινος Θεος και η ζωη η αιωνιος. 21 Τεκνια, φυλαξατε εαυτους απο των ειδωλων. Αμην.

ΙΩΑΝΝΟΥ Β

1 Ο πρεσβυτερος, εκλεκτη κυρια και τοις τεκνοις αυτης, ους εγω αγαπω εν αληθεια —και ουκ εγω μονος αλλα και παντες οι εγνωκοτες την αληθειαν—² δια την αληθειαν⁵ την μενουσαν εν ημιν και μεθ' ημων εσται εις τον αιωνα: 3 Εσται μεθ' υμων χαρις, ελεος, ειρηνη παρα Θεου Πατρος και παρα Κυριου Ιησου Χριστου του Υιου του Πατρος, εν αληθεια και αγαπη.

4 Εχαρην λιαν οτι ευρηκα εκ των τεκνων σου περιπατουντας εν αληθεια, καθως εντολην ελαβομεν παρα του Πατρος. 5 Και νυν ερωτω σε, κυρια (ουχ ως εντολην γραφων σοι καινην, αλλ' ην εχομεν απ' αρχης): ινα αγαπωμεν αλληλους. 6 Και αυτη εστιν η αγαπη, ινα περιπατωμεν κατα τας εντολας αυτου—αυτη εστιν η εντολη, καθως ηκουσατε απ' αρχης, ινα εν αυτη⁶ περιπατητε.

7 Οτι πολλοι πλανοι εισηλθον εις τον κοσμον, οι μη ομολογουντες Ιησουν Χριστον ερχομενον εν σαρκι—ουτος εστιν ο πλανος και ο⁷ αντιχριστος!⁸ 8 Βλεπετε εαυτους, ινα μη απολεσωμεν α ειργασαμεθα,⁹ αλλα μισθον πληρη απολαβωμεν.

9 Πας ο παραβαινων και μη μενων εν τη διδαχη του Χριστου Θεου ουκ εχει· ο δε μενων εν τη διδαχη του Χριστου, ουτος και τον Πατερα και τον Υιον εχει. 10 Ει τις ερχεται προς υμας και ταυτην¹⁰ την διδαχην ου φερει, μη λαμβανετε¹¹ αυτον εις οικιαν, και “Χαιρειν” αυτω μη λεγετε· 11 ο γαρ λεγων αυτω “Χαιρειν” κοινωνει τοις εργοις αυτου τοις ποιηροις.

¹ πιστευητε || πιστευηται 1548 (TuT wrong)

² η || ην 432

³ ιδη || ειδη 1892

⁴ γνωσκωμεν || γνωσκομεν [34%] 604

⁵ δια την αληθειαν || --- 1249,1876 (homoioteleuton)

⁶ αυτη || αυτω 432

⁷ ο || --- 1503

⁸ αντιχριστος || αντιχρηστος 1248

⁹ ειργασαμεθα || 1 καλα [3%] 1892

¹⁰ ταυτην || αυτην 432

¹¹ λαμβανετε || λαμβανεται 1876

12 Πολλα εχων¹ ὑμιν γραφειν, ουκ εβουληθην² δια χαρτου και μελανος, αλλ' ελπίζω ελθειν προς ὑμας και στομα προς στομα λαλησαι, ἵνα ἡ χαρα ἡμῶν ἦ πεπληρωμενη.

13 Ασπαζεται σε τα τεκνα της αδελφης σου της εκλεκτης. Αμην.

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ

1 Ὁ πρεσβυτερος, Γαιω τω αγαπητω, ὃν εγω αγαπω εν αληθεια.

2 Αγαπητε,³ περι παντων ευχομαι σε ευοδοσθαι και ὑγιαίνειν, καθως ευοδουται σου ἡ ψυχη. 3 Εχαρην γαρ λιαν, ερχομενων αδελφων και μαρτυρουντων σου τη αληθεια, καθως συ εν αληθεια περιπατεῖς. 4 Μειζοτεραν τουτων ουκ εχω χαραν, ἵνα ακουω τα εμα τεκνα εν αληθεια περιπατουντα.

5 Αγαπητε, πιστον ποιεις ὃ εαν εργαση⁴ εις τους αδελφους, και εις τους ξενους 6 οἱ εμαρτυρησαν σου τη αγαπη ενωπιον εκκλησιας—οὓς καλως ποιησεις προπεμφας αξιως του Θεου, 7 ὑπερ γαρ του Ονοματος⁵ εξηλθον, μηδεν λαμβανοντες απο των εθνων. 8 Ἡμεῖς ουν οφειλομεν απολαμβανειν τους τοιουτους ἵνα συνεργοι γινωμεθα τη αληθεια.

9 Εγραψα τη εκκλησια, αλλ' ὁ φιλοπρωτευων αυτων Διοτρεφης ουκ επιδεχεται⁶ ἡμας. 10 Δια τουτο, εαν ελθω, ὑπομινησω αυτου τα εργα ἃ ποιει, λογοις ποιηροῖς φλυαρων ἡμας. Και μη αρκουμενος επι τουτοις ουτε αυτος επιδεχεται τους αδελφους, και τους βουλομενους κωλυει, και εκ⁷ της εκκλησιας εκβαλλει.

11 Αγαπητε, μη μιμου το κακον αλλα το αγαθον. Ὁ αγαθοποιων εκ του Θεου εστιν· ὁ δε κακοποιων⁸ ουχ ἔωρακεν τον Θεον. 12 Δημητριω μεμαρτυρηται ὑπο παντων—και ὑπ' αυτης της αληθειας. Και ἡμεῖς δε μαρτυρομεν, και οίδαμεν ὅτι ἡ μαρτυρια ἡμῶν αληθης εστιν.

13 Πολλα ειχον γραφειν, αλλ' ου θελω δια μελανος και καλαμου σοι γραψαι· 14 ελπίζω δε ευθεως ιδειν σε, και στομα προς στομα λαλησομεν.

Ειρηνη σοι. Ασπαζονται σε οἱ φιλοι. Ασπαζου τους φιλους κατ' ονομα.

ΙΟΥΔΑ

1 Ιουδας, Ιησου Χριστου δουλος, αδελφος δε Ιακωβου, τοις εν Θεω Πατρι ἡγιασμενοις και Ιησου Χριστω τετηρημενοις κλητοις: 2 Ελεος ὑμιν και ειρηνη και αγαπη πληθυνθειη.

3 Αγαπητοι, πασαν σπουδην ποιουμενος γραφειν ὑμιν περι της κοινης σωτηριας, αναγκην εσχον γραψαι ὑμιν παρακαλων επαγωνιζεσθαι τη ἀπαξ παραδοθειση τοις ἁγιοις⁹ πιστει.¹⁰ 4 Παρεισεδυσαν γαρ τινες ανθρωποι, οἱ παλαι προγεγραμμενοι¹¹ εις τουτο το κριμα, ασεβεις, την του Θεου ἡμῶν χαριν μετατιθεντες εις ασελγειαν και τον μονον Δεσποτην Θεον και Κυριον ἡμῶν Ιησουν Χριστον αρνουμενοι.

5 Ὑπομινησαι δε ὑμας βουλομαι, ειδοτας ὑμας ἀπαξ τουτο, ὅτι ὁ Κυριος, λαον εκ γης Αιγυπτου σωσας, το δευτερον τους μη πιστευσαντας απωλεσεν. 6 Αγγελους τε τους μη

¹ εχων || εχω 1876 (1249—corrected)

² εβουληθην || ηβουληθην [15%] 604

³ αγαπητε || αγαπατε 1248

⁴ εργαση || εργαζη 1248

⁵ ονοματος || 1 αυτου [25%] 1248,1876

⁶ επιδεχεται || επεδεχεται 18

⁷ εκ || --- [10%] 149,201,432,604,2466

⁸ εκ του θεου εστιν ο δε κακοποιων || --- 1248 (obvious homoioteleuton)

⁹ παραδοθειση τοις αγιοις || ~ 231 2466

¹⁰ πιστει || πιστοι 1248

¹¹ προγεγραμμενοι || προγεγενημενοι 2466

τηρησαντας την ἑαυτων αρχην, ἀλλ' ἀπολιποντας το ἰδιον οικητηριον,¹ εἰς κρισιν μεγαλης² ἡμερας δεσμοις αἰδιοις ὑπο ζοφον τετηρηκεν. 7 Ὡς Σοδομα και Γομορρα, και αἱ περι αυτας πολεις, τον ὁμοιον τουτοις τροπον³ εκπορευεσασαι και ἀπελθουσαι οπισω⁴ σαρκος ἑτερας, προκεινται δειγμα, πυρος αιωνιου δικην ὑπεχουσαι.

8 Ὅμοιως μεντοι και οὔτοι ευυπνιαζομενοι σαρκα μεν μαινουσιν, κυριοτητα δε αθετουσιν, δοξας δε βλασφημουσιν. 9 Ὁ δε Μιχαηλ ὁ αρχαγγελος, ὅτε τω διαβολω διακρινομενος—διελεγετο περι του Μωσεως σωματος—οὐκ ετολμησεν κρισιν επενεγκεν βλασφημιας, ἀλλ' ειπεν, “Ἐπιτιμησαι σοι Κυριος!” 10 Οὔτοι δε ὅσα μεν οὐκ οἰδασιν βλασφημουσιν, ὅσα δε φυσικως ὡς τα αλογα ζωα επιστανται—εν τουτοις φθειρονται. 11 Ουαι αυτοις, ὅτι τη ὁδω του Καιν επορευθησαν και τη πλανη του Βαλααμ μισθου ἐξεχυθησαν και τη αντιλογια⁵ του Κορε απωλοντο.

12 Οὔτοι εισιν εν ταις αγαπαις ὑμων σπιλαδες, συνευωχουμενοι αφοβως,⁶ ἑαυτους ποιμαινοντες.⁷ νεφελαι ανυδροι ὑπο ανεμων παραφερομεναι· δενδρα φθινοπωρινα,⁸ ακαρπα, δις αποθανοντα (εκκριζωθεντα).⁹ 13 κυματα αγρια θαλασσης επαφριζοντα τας ἑαυτων αισχυνας· αστερες πλανηται οἷς ὁ ζοφος του σκοτους εἰς αιωνα τετηρηται.

14 Προεφητευσεν δε και τουτοις ἑβδομος απο Αδαμ Ενωχ¹⁰ λεγων: “Ἴδου, ηλθεν Κυριος εν ἁγιαις¹¹ μυριασιν αυτου 15 ποιησαι κρισιν κατα παντων και ελεγξει παντας τους ασεβεις αυτων περι παντων των εργαων ασεβειας αυτων ὧν ησεβησαν, και περι παντων των σκληρων ὧν ἐλάλησαν κατ' αυτου—ἁμαρτωλοι ασεβεις!” 16 Οὔτοι εισιν γογγυσται, μεμφιμοιροι,¹² κατα τας επιθυμιας ἑαυτων¹³ πορευομενοι, και το στομα αυτων λαλει ὑπερογκα, θαυμαζοντες προσωπα ωφελειας χαριν.

17 Ὑμεις δε, αγαπητοι, μνησθητε των ῥηματων των προειρημενων ὑπο των αποστολων του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου: 18 ὅτι ελεγον ὑμιν ὅτι εν εσχατω χρονω¹⁴ εσονται εμπαικται κατα τας ἑαυτων¹⁵ επιθυμιας πορευομενοι των¹⁶ ασεβειων. 19 Οὔτοι εισιν οἱ ἀποδιοριζοντες,¹⁷ ψυχικοι, πνευμα μη εχοντες.

20 Ὑμεις δε, αγαπητοι, τη ἁγιωτατη ὑμων πιστει εποικοδομουντες ἑαυτους, εν Πνευματι Ἁγιω προσευχομενοι, 21 ἑαυτους¹⁸ εν αγαπη Θεου τηρησατε, προσδεχομενοι το ελεος του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου εἰς ζωην αιωνιον.

22 Και οὐς μεν ελεειτε, διακρινομενοι· 23 οὐς δε εν φοβω σωζετε, εκ πυρος ἄρπαζοντες, μισουντες και τον απο της σαρκος εσπιλωμενον χιτωνα.

24 Τω δε δυναμενω φυλαξει αυτους απταιστους, και στησαι κατενωπιον της δοξης αυτου αμωμους εν αγαλλιασει, 25 μονω σοφω Θεω Σωτηρι ἡμων, δοξα και μεγαλωσυνη, κρατος και εξουσια, και νυν και¹⁹ εἰς παντας τους αιωνας! Αμην.

¹ οικητηριον || οικητριριον 2587 (corrected)

² μεγαλης || μεγαλην 432

³ τουτοις τροπον || ~ 21 [5%] 35 (corrected)

⁴ οπισω || --- 1897

⁵ αντιλογια || απολογια 149,201

⁶ αφοβως || αφαβος 1248

⁷ ποιμαινοντες || ποιμενοντες 328

⁸ φθινοπωρινα || φθινοπορινα 1876

⁹ εκκριζωθεντα || εκκριζοθεντα 432

¹⁰ ενωχ || ἔνωχ [30%] 141?

¹¹ αγιαις || αγιοις 444

¹² μεμφιμοιροι || μεμφιμυροι 1548

¹³ εαυτων || αυτων [65%] 328 (149—corrected)

¹⁴ χρονω || καιρω 1876

¹⁵ εαυτων || αυτων 1876

¹⁶ επιθυμιας πορευομενοι των || --- 1248 (homoioteleuton)

¹⁷ αποδιοριζοντες || 1 εαυτους 35

¹⁸ εν πνευματι αγιω προσευχομενοι εαυτους || --- 1248 (obvious homoioteleuton)

¹⁹ και || --- 432

